

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Ἀρτεμισία.—Αἱ παραστάσεις τοῦ Βασιλικοῦ ἤρχισαν διὰ τὴν χειμερινὴν μας περίοδον μὲ τὴν ἐπανάληψιν ἔργου πρωτοτύπου, ὅπερ ἐδιδάχθη ἄλλοτε τριακοντάκις τοῦλάχιστον ἀπὸ σκηνῆς ὑπὸ τοῦ θιάσου Βερώνη-Γεννάδη, τῆς βραβευθείσης ἐν τῷ Λασσανεῖῳ διαγωνισμῷ «Ἀρτεμισίας» τραγωδίας εἰς τέσσαρας πράξεις τοῦ κ. Τημ. Ἀμπελά.

Ἐν τινι παραδόσει τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Ἡφαιστίωνος ἀναφέρονται οἱ ἔμμανεῖς ἔρωτες καὶ ὁ θάνατος ἢ ἡ αὐτοκτονία μᾶλλον τῆς Σαλαμινομάχου βασιλίσσης τῆς Καρίας Ἀρτεμισίας καὶ ἡ τύφλωσις ὑπ' αὐτῆς τοῦ Ἀβυδηνοῦ Δαρδάνου.

Ἐκ τῆς παραδόσεως λοιπὸν ταύτης ὀρμώμενος ὁ συγγραφεὺς διέπλωσε καὶ διεμόρφωσε τοὺς χαρακτῆρας τοῦ δράματος, ἐν τῷ ὁποίῳ διεκτραγωδεῖται τὸ ὀρμητικόν, μοιραῖον καὶ ὀλέθριον πάθος, ὑφ' οὗ κατεληφθῆ ἡ Ἀρτεμισία.

Ὁ κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν αἰχμαλωτισθεὶς Ἀβυδηνὸς γλύπτης Δαρδάνος ὀδηγηθεὶς εἰς Ἀλικαρνασσὸν κατεσκεύασεν ὑπείκων τῇ διαταγῇ τῆς Ἀρτεμισίας ἀγαθὰ ἀναπαριστῶν αὐτὴν ναυμαχοῦσαν. Ἡ ἀνάσσα τῆς Καρίας δὲν ἤργησε νὰ τρωπῇ ἀπὸ τὸ κάλλος τοῦ γλύπτου. Μάτην ὁ πατήρ τοῦ Δαρδάνου καὶ ἡ μνηστὴ του, ἡ κιθαρωδὸς Μυρρίνη ἐπὶ τούτῳ ἀφικθέντες εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν, τὴν ἱκετεύουσι γονυκλινεῖς νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Δαρδάνου. Ἡ Ἀρτεμισία μένει ἀκαμπτος καὶ τοὺς ἀποπέμπει τῇ διαταγῇ δὲ αὐτῆς τῆς ἰδίας κάπηλοι ζητοῦσι νὰ ἀρπάσωσι τὴν Μυρρίνην· ἡ ἀρπαγὴ ὁμῶς αὕτη γενομένη κατὰ τὸ μεσονύκτιον, τρομάζει ὡς εἰκὸς τοὺς ἐν τῇ πόλει, οἵτινες ἀψυπνισθέντες καὶ καταδιώξαντες τοὺς κάπηλους ἐλευθερώνουν τὴν Μυρρίνην ἣν καὶ φέρουν πρὸ τῶν ἀνακτόρων. Οἱ Σύμβουλοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐκπληκτοὶ ἐκ τοῦ ἄγους τούτου ἀποφασίζουσιν ἐν συνεδίῳ νὰ φυγαδεύσωσιν ὀριστικῶς τὸν Δαρδάνον, ὅστις δὲν εἶχε διστάσῃ νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν ἀνάσσαν τὸν διακαῆ ἔρωτα, ὃν ἔτρεφε πρὸς τὴν κιθαρωδὸν.

Ἀνωφελῶς ὁ Εὐμένιος, ὁ ἐξέχων τῶν Συμβούλων προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὴν Ἀρτεμισίαν νὰ καταδέσῃ τὸ πάθος τῆς. Αὕτη ἐννοήσασα τοὺς σκοποὺς τῶν Γερόντων καὶ ἐν ἀπογνώσει εὐρισκομένη ρίπτει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κοιμωμένου γλύπτου σταγόνας ναρκωτικοῦ φίλτρου, δι' οὗ τὸν τυφλοῖ. Ὁ Δαρδάνος ἀψυπνιζόμενος ἐκβάλλει σπαρακτικὰς κραυγὰς, καθ' ἣν στιγμὴν καταφθάνει ὁ Ἐπίγονος, ὁ ὁποῖος σκοπὸν ἔχει νὰ τὸν φυγαδεύσῃ, ἀλλὰ πρὸ τοῦ θεάματος τούτου μένει ἀναυδός... Ἀποφασίζει μετὰ τοῦ προσερχομένου Εὐμενίου τὴν πρώτην νὰ προσκαλέσωσι τοὺς Γέροντας νὰ συσκεφθῶσι περὶ τοῦ κράτους ἀφ' οὗ ἡ ἀνάσσα... Ἴδου ὁμῶς εἰσέρχεται συντετριμμένη ἡ Ἀρτεμισία διατάσσουσα δεήσεις πρὸς τοὺς ἐφεστίους θεοὺς πρὸς ἐξαγνισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ διπλοῦ ἄγους. Ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ

Δαρδάνου ὀδηγουμένου ὑπὸ τῆς Μυρίνης καὶ ἰκετεύοντος αὐτὴν νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀπέλθῃ ἀποκαλύπτει ἑαυτὴν ὡς ἔνοχον τῶν δύο ἐγκλημάτων. Ἀντιλαμβανομένη δὲ τὴν προσέλευσιν τῶν Γερόντων, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον καὶ αὐτοκτονεῖ διὰ τοῦ ἰδίου φαρμάκου, δι' οὗ ἐτύφλωσε τὸν Δάρδανον.

Αὐτὴ εἶναι ἐν ὀλίγοις ἡ ὑπόθεσις τῆς τραγωδίας· καὶ περὶ μὲν τῆς σκηνοθεσίας οὐδεμίᾳ συζητήσις ἐπέχει θέσιν : λίαν ἐπιμελελημένη, πολυτελὴς μάλιστα, ἢ ἂν θέλετε, τελεία. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπόκρισιν οἱ ἠθοποιοὶ κατέβαλον πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ νὰ μὴ φανῶσιν ὑποδεέστεροι τοῦ ἀνατιθέντος αὐτῆς ρόλου. Ἡ κ. Ἐλεονώρα Λοράνδου, ἡ πρῶτὸν ἐφέτος προσληφθεῖσα εἰς τὸ Βασιλικὸν ὑπεδύθη τὴν πλήρη ἀκατασδέστου πάθους Ἀρτεμισίαν μὲ ἰκανότητα μεγάλης τραγωδοῦ, ἂν καὶ εἰς πολλὰ μέρη αἱ κινήσεις τῆς δὲν τὴν ἐδοῦθην πολὺ. Μετ' αὐτὴν ὀφείλομεν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τὴν κ. Θεοδώρου, τὴν συμπαθητικωτάτην Μυρίνην, ἥτις ἐπαιξεν ἄρκετὰ φυσικά. Τέλειος εἰς τὸν ρόλον τοῦ Δαρδάνου ἦτο ὁ γνωστὸς εἰς τὸ Ἀλεξανδρινὸν κοινὸν κ. Μέγγουλας.